

**Ministra kabineta noteikumu projekta
"Būvju klasifikācijas noteikumi"
sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)**

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	<p>Ministru kabineta noteikumu projekts "Būvju klasifikācijas noteikumi" (turpmāk – projekts) izdodams, pamatojoties uz Statistikas likuma 21. panta 1. punktā Ministru kabinetam dotā vispārējā deleģējuma noteikt nacionālās statistiskās klasifikācijas.</p> <p>Šobrīd spēkā esošie Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumi Nr. 1620 "Noteikumi par būvju klasifikāciju" (turpmāk – noteikumi Nr. 1620) izdoti saskaņā ar Valsts statistikas likuma 7.¹ pantu. Valsts statistikas likums spēku zaudēja 2016. gada 1. janvārī, kad spēkā stājās jaunais Statistikas likums. Jaunā Statistikas likuma pārejas noteikumu 2. punkta 12. apakšpunkts nosaka, ka Ministru kabinets līdz 2017. gada 31. maijam pārizdod noteikumus Nr. 1620. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2017. gada 31. maijam, ir piemērojami noteikumi Nr. 1620.</p>
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Būvju klasifikācija ir izstrādāta, pamatojoties uz būvju klasifikāciju "CC" (<i>Classification of Types of Construction</i>) (turpmāk – CC būvju klasifikācija), ko 1997. gadā izstrādājis Eiropas Savienības Statistikas birojs (EUROSTAT). CC būvju klasifikācija nav izdota kā Eiropas Savienības normatīvais akts, tomēr šis fakts nerada arhitektiem skaidrību, vai būvprojektā būves galvenais lietošanas veids norādāms, piemērojot CC būvju klasifikāciju vai noteikumus Nr. 1620. Nepieciešams uzsvērt, ka saistošais spēks ir Ministru kabineta noteikumiem, ar kuriem apstiprināta būvju klasifikācija, nevis CC būvju klasifikācijai.</p> <p>Lai gan projekta izstrādes pamatuzdevums ir saistīts ar jaunu Ministru kabineta noteikumu par būvju klasifikāciju izdošanu sakarā ar deleģējuma maiņu, vienlaicīgi projektam ir izvirzīts mērķis novērst klasifikācijā savstarpējās pretrunas, lai pēc būtības vienu un to pašu objektu vairs neklasificētu ar vairākiem kodiem, kā arī objektu apraksts būtu nepārprotams un pilnīgs atbilstoši pastāvošajai dzīves situācijai.</p> <p>Projekta pielikums, atšķirībā no noteikumiem Nr. 1620, paredz:</p> <p>1) skaidrāk izteikt nosacījumus, ar kādiem telpu grupas lietošanas veids ietekmē ēkas galveno lietošanas veidu;</p> <p>2) novērst pretrunas dzīvojamo ēku un nedzīvojamo ēku definēšanā – projekta pielikums vairs neparedz noteikumos Nr. 1620 esošos nepilnīgos skaidrojumus par to, kas ir dzīvojamā māja (klasifikācijas nodaļas kods</p>

	<p>"11") un kas ir nedzīvojamā ēka (klasifikācijas nodaļas kods "12"), jo šie skaidrojumi bija pretrunā nosacījumiem, ar kādiem telpu grupas lietošanas veids ietekmē ēkas galveno lietošanas veidu jeb pretrunā noteikumu Nr.1620 7.punktam un projekta 7. un 8. punktam;</p> <p>3) skaidrojumus par šādu objektu klasifikāciju: klosteri, viesu mājas, izdevniecības, kultūrizglītības iestādes (mūzikas skola, mākslas skola utt.), pašapkalpošanās automazgātavas, sabiedriskā transporta nojumes, veļas mazgātavas, pašapkalpošanās auto mazgātavas, pašapkalpošanās autoservisi, ķīmiskās tīrītavas, aptiekas, kā arī aptiekas, kas Farmācijas likuma izpratnē ir slēgtā tipa aptiekas, autoservisi, koģenerācijas stacijas, dienas centri, atskurbtuves, morgi, kolumbāriji, boulinga ēkas, šautuves, svaru ēkas, kūsmēslu krātuves (ar jumtu vai pārsegumu), apsardzes un caurlaižu ēkas, bērnu rotaļu laukumi, āra trenāžieru laukumi, sporta laukumi basketbolam, golfa laukumi, šaušanas sporta laukumi, pie tiltiem, ceļu pārvadiem, estakādēm un viaduktiem esošie lifti. Noteikumi Nr. 1620 šos objektus nenosauca, tādēļ šo objektu klasificēšana bija neskaidra, bet projekta pielikums šos objektus nosauc, ieviešot skaidrību par to, kā viņus klasificēt;</p> <p>4) kazino un tamlīdzīgas azartspēļu zāļu ēkas un telpu grupas klasificēt tikai vienā pozīcijā – 1230;</p> <p>5) viena dzīvokļa mājas dvīņu un rindu māju skaidrojumā atteikties no pazīmes, ka katram dzīvoklim ir savs jumts, jo praksē būvniecībā minētā pazīme netiek ievērota un konstruktīvi ir sastopami dažādi jumtu veidu risinājumi;</p> <p>6) vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības ēku klases skaidrojumā atbilstoši situācijai praksē atteikties no apzīmējuma "universālveikali", tā vietā iekļaujot atbilstošus terminus – "tirdzniecības centrs", "iepirkšanās centrs", "iepirkšanās parks", kā arī atteikties no apzīmējuma "atsevišķi veikali", jo veikali kā telpu grupas daudzfunkcionālajās ēkās atbilst situācijai praksē;</p> <p>7) pirtis klasificēt atbilstoši to ekonomiskai izmantošanai, tas ir pie viesnīcu un sabiedriskās ēdināšanas ēkām pirtis atpūtai, kurās ir nakšņošanas vietas (ir ierīkota viena vai vairākas gultasvietas), bet kurās nesniedz mazgāšanās u.c. skaistumkopšanas pakalpojumus (kods 1230) un kas nav individuālās pirtis (kods 1274). Savukārt pirtis, kurās sniedz mazgāšanās u.c. skaistumkopšanas pakalpojumus, klasificēt pie vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības ēkām (kods 1230), bet individuālās pirtis personīgās higiēnas vajadzībām pie citām, iepriekš neklasificētām, ēkām (kods 1274);</p> <p>8) precizēt skaidrojumu koplietošanas telpu grupai.</p>
--	---

	<p>Šobrīd skaidrojums ir pārprotams un atsevišķās situācijās ierobežo koplietošanas telpu grupas noteikšanu tur, kur tā pēc būtības ir jānosaka. Projekta pielikums skaidrāk noregulēs, ka telpas, kuras tiek izmantotas kopīgi, piemēram, kāpņu telpas, gaiteni, galerijas, vestibili, vējtveri, lifti, šahtas u.c. telpas, apvieno koplietošanas telpu grupā. Parasti koplietošanas telpu grupa nodrošina pārvietošanos starp citu (vienādu vai dažādu) lietošanas veidu telpu grupām, kā arī izeju no ēkas, taču ir iespējami arī citi koplietošanas telpas novietojumi. Koplietošanas telpu grupa var būt tikai tādā ēkā, kurā ir vēl vismaz divas vai vairākas telpu grupas ar citu lietošanas veidu. Tas nozīmē, ka koplietošanas telpu grupa nevar būt vienīgā telpu grupa ēkā, kā arī, tā nevar būt ēkā ar divām telpu grupām – koplietošanas telpu grupu un citu telpu grupu.</p> <p>Projektā ietverta būves galvenā lietošanas veida un telpu grupas lietošanas veida definīcija. Definīciju trūkums esošajā regulējumā ir radījis pašvaldības būvvalžu dažādu interpretāciju (piemēram, dažāda garuma koda izmantošana) lietošanas veidu piešķiršanā būvēm un telpu grupām. Projekts skaidri nodefinēs, kas ir būves galvenais lietošanas veids un kas ir telpu grupas lietošanas veids, kā arī skaidri noteiks, ka būves galvenais lietošanas veids vai telpu lietošanas veids jāizsaka kā kods ar 4 zīmēm.</p> <p>Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumi Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" paredz būvju iedalījumu grupās, atkarībā no būvniecības sarežģītības pakāpes un iespējamās ietekmes uz cilvēku dzīvību, veselību un vidi. Izstrādājot projekta pielikumu, tika izvērtēta iespēja to veidot, balstoties uz iepriekš minēto iedalījumu grupās. Tomēr izstrādes gaitā ir secināts, ka būvju klasifikācija, kas būves iedala pēc ekonomiskās izmantošanas, nav savietojama ar Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumu Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 1. pielikumā noteikto būvju iedalījumu grupās, kas būves iedala pēc to būvniecības procesa. Piemēram, restorānus, kafejnīcas un citas sabiedriskās ēdināšanas ēkas pēc to būvniecības sarežģītības pakāpes un iespējamās ietekmes uz cilvēku dzīvību, veselību un vidi var iedalīt jebkurā no būvju trīs grupām. Tas pats ir attiecināms uz jebkuru no projektā klasificētām ēkām – biroju ēkas, tirdzniecības ēkas, dzīvojamās ēkas, sakaru ēkas, staciju ēkas, garāžu ēkas, noliktavas, ražošanas ēkas, lauksaimniecības ēkas u.tml.</p> <p>Šobrīd attiecībā uz dažāda veida nekustamajiem īpašumiem, tai skaitā būvēm, tiek lietotas dažādas un savā starpā nesaistītas klasifikācijas – būves klasificē pēc noteikumiem Nr. 1620, savukārt vispārīgās prasības vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanai, teritorijas</p>
--	--

		izmantošanai un apbūvei, kā arī teritorijas izmantošanai, tajā skaitā teritorijas izmantošanas veidu klasifikāciju, nosaka pēc Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi". Minēto klasifikāciju sasaiste atvieglotu pašvaldības būvvalžu un teritorijas plānotāju darbu, nosakot, kādas ēkas un inženierbūves atļauts plānot un būvēt konkrētās teritorijās. Lai atrisinātu minēto jautājumu, Tieslietu ministrijai sadarbībā ar Ekonomikas ministriju un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju ir paredzēts līdz 2018. gada 31. decembrim izstrādāt jaunu būvju (vienotu teritorijas plānošanas un būvju) klasifikāciju, kas ir balstīta uz teritorijas plānošanas klasifikāciju, bet vienlaikus nodrošina būvju klasifikācijas pielietošanu būvniecībā, ekonomikā un citās nozarēs.
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	Tieslietu ministrija (Valsts zemes dienests).
4.	Cita informācija	Nav.

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu		
1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Būvju īpašnieki un tiesiskie valdītāji.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Izmaiņas būvju klasifikācijā netiešā veidā ietekmē būvju īpašniekus un tiesiskos valdītājos, jo būvju klasifikāciju ņem vērā būvju kadastrālajā vērtēšanā, ko savukārt izmanto nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanā.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
4.	Cita informācija	Nav.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes		
1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Informācija par projektu un sabiedrības līdzdalības aktivitātēm tiks ievietota Valsts zemes dienesta, Tieslietu ministrijas un Valsts kancelejas tīmekļvietnēs.
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumu Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" 7.4. ¹ apakšpunktam jebkurš sabiedrības pārstāvis varēs līdzdarboties projekta izstrādē, rakstiski sniedzot viedokli (iebidumus un priekšlikumus) par projektu.
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Sabiedrības pārstāvju rakstiski sniegtie viedokļi tiks izvērtēti projekta izstrādē.
4.	Cita informācija	Nav.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Valsts zemes dienests, pašvaldību būvvaldes un institūcijas, kas veic būvvaldes funkcijas, Būvniecības valsts kontroles birojs un Centrālās statistikas pārvalde.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Projektam nebūs ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Projekta izpildes rezultātā nenotiks jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija un reorganizācija. Projektam nav paredzēta ietekme uz institūciju cilvēkresursiem.
3.	Cita informācija	Nav.

Anotācijas III, IV un V sadaļa – projekts šīs jomas neskar.

Iesniedzējs:
Tieslietu ministrijas
valsts sekretārs

Raivis Kronbergs

Svilpe 67038468
uldis.svilpe@vzd.gov.lv